

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt.

Hirdetési díj: öt hasabos peitisor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többször megjelent hirdetéseknek leengedést tényszerű. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Sok kenőt, szőrt virágot majd felültak, majd ismét nem tudták, hogy miként at e rendkívül szives a fogadtatás iránt. A ma- fénnyesen bebizonyult ez

ek a harcztérről. 29. Anglia, hirszerint hajóhadat küld Alexan jelentések szerint hol-námszterium a Gör-adandó választ meg-

napoly. ápril 29. kézett sürgősen jelent: eltek a támadást, de zteséggel visszaveret- e a törökök az egész megszállya tati- szerint, a jövő héten vére. Res ad pedig obart pasu legközelebb a nemzetgyűlés elbe- tését a hány török hajóhad körülzár- tokat.

tr. 29. A Kaukasz- terhez érkezett távi- 27-én az orosz gya- ag, a lovasság Szá- lig hatolt. — A mi- st 26-án megszállt- arszáli erődöt három hajó bombázta; — rist esett el s egy y 167 sebesült meg. fővezérének távirata Izmail és Kilia meg-

zlet. hogy gazdagon O. Sz. a. állított ide tartozó rkeresztekre. to- sirkövekné kti és kofaragó nyozásokat, a t pontos és szak- s tisztelettel Karoly s s.

hirdetés. törvényszék 5337/ e folytat, alórt kir. tétetik, miszerint a hányagotkázhoz tar- t, ugyintú házi buto- k, konyha — kamara- a nevezett örökhatágy 8-12-k számu házá- 7-dik napján ólag a következő na- megtartandó nyilvános pénz fizetés mellett em- niszándékozók ezen- 1877. ápril hó 23-án.

ánassy László, kir. kozjegyzó. ház. g n á e z h a g y a t á k á h o z 5339 szám alatti ház s z a b a d k é z b ó l í s s e l, h o g y a z a d á s - s a s z e r z é d é s m e g k ö - r k ö z ö l h e t. T a r t a m a n r e n d e l h e t l a k o s z t á r y, m e n r e n d e l h e t f o l d j e 9 s ó l, t a n y a é p ü l e t r a j t a, u g y a n e z e n h á z n á l — e l e t i v é g r e h a j t ó u r r a l. (266) 3-6 en. 1877.

A harez térről.

(=) Folytatva tegnapi cikkünkét átérünk a Duna melletti erődítvények ismertetésére.

Az erösségek közül első helyen említjük Viddint, mely kitűnő fekvésűnél fogva az ellenség minden közeledését megnehezíti. Az utóbbi időkben Vidind nagyszerű védművekkel, s Krupp-féle ágyúkkal lett ellátva, melyek Kalafatót uralják. A várórség 24 zászlóalj- ból, 4 lovas zászlóaljból és 6 útegből áll. A várban összesen 350 nehéz ágyu van. Arza Palanka, Lompalanka, Rahova, Nikopolis, Sistorov, — mindannyian a Duna mentén a bolgár parton védművek által vannak fedezve, valamint Turtukai, Rassova és Hirsova is.

Rustsuk erösség Giurgevóval szemben fekszik a bolgár parton, s külső védműveit nyolc bastáymű képezi. A tizenözeleg láb mély árok 30-40 lépés szélességgel bír, s köből készült mell- védéllel és ellenmellvéddel van ellátva. Minden bastnya 10 és több nehéz ágyu- val van felszerelve. A külvédművek leg- főbbike a vártól délkeletre fekvő ma- gaslaton fekszik, s permanens modorban van építve, 2000 emberre való kazamá- takkal, 48 ágyuvál, melyek közt Krupp- féle 15 centiméter űrméretűek is van- nak. Az északi arczonalon — a Silistria felé vezető út mellett, valamint a déli arczonalon két földmű létezik. Rustsuk várórsége 14 zászlóalj és 4 tábortí útegből áll.

Silistria erösség Turtukai és Rassova között fekszik, stratégiai tekintetekből oly kiváló fontosságú, hogy en- nek erődítésére, — fellegvárzására és várórséggel ellátására a török kormány különösebb gondot fordított. Silistria helyi fekvése nem valami kedvező az erődítvények építésére nézve, mert a Du- nánál pörházamosan vonuló, s attól 2500-3000 lépésre eső magaslatok, me- melyek gyenge lejtővel vannak a folyó völgyével összekötöttek, bele voltak vonandók az erődítési vonalba, ha a támadásnak a magasabb állások kedvezését nem akarták átengedni. Ezen ma- gaslatokon három egészen önálló külön külső védmű készült, s ezeknek birto- kától függ magának Silistriának birtoka is. Ez erösség védelmi képességének másik hátránya az, hogy itt a Duna igen keskeny levén a tulsó parttól 1000-2000 lépés távolságól sikeresen ágyuzható. Silistria erődítvényei csak részben vannak tartós modorban építve, s kömellvéddel, ellenmellvéddel s fedett utakkal vannak ellátva, s éppen nem ne- vezhetők tökéleteseknek. De a felleg- varzás igen jó, s az 300 — többnyire Krupp-féle nehéz ágyuból áll. Várórsége 24 zászlóalj, 4 úteg és két lovas zás-zlóalj.

Tulsó a Duna legsalsóbb részén, a Dobrudschában fekszik, északról há- rom, délről két földszécs mögött elhe- lyezett ágyúteppel megerősítve. — Izatska Tulesatól nyugotra fekszik a Duna jobb partján, s itt a régi erö- dítések restauráltattak, s újabb védmű- vek építettek. Meg van erősítve Mat- sin is, mely hely Brailával délkeleti átl- lenességben fekszik.

A „Debreczeni Ellenör” tarcz ja.

Lorrequer Henri vallomásai.

— Angol regény. — XXI. Fejezet. (Folytatás.)

„Adja isten, hogy öt jól értetem legyen, gondolám — a mint az udvaroncok csoportja helyet engedtek, és mely meghajlásul a fel- sége elibe léptem. Hogy minő ezim és néven mutatott be az udvari marsall, nem hallottam hanem — a király engem azonnal angolul szólított meg, és monda: „remélem excellenciá- dnak szerencsés volt az utazás. Nem! ez nem lehet tévedés Henry, ha- nem a sorsnak ismét egy szeszélye, mely most újra nyájás hozzát.

Bulgáriának első, az az dunai védelmi vonalát ezekben bemutatván, röviden átérünk a másik védelmi vonalra, mely két nagy erösségre, Sumlára és Várnára támaszkodik.

Sumlánek, mint erösségnek jelentőség az egész világ előtt ismeretes, s ezen vár fontosságát az eddig viselt háborúk mind igazolták. Sumla a Rus- cskut Várnával (a fekete tenger pont- ján) összekötő vonal középpontján fekszik. Az elő és külvédműveknek egész sora, mely majdnem 10000 lépésnyi vonalban Fsingell és Stradza között van építve, Sumlét egy nagy sánezvárossá alakította át. Legerősebbek a védművek Stradzauál, de a többi védművek is ma- radandó modorban építvék, kőfalazatok- kal, mellvédekkel és kazamáttakkal, s kruppágyúkkal ellátva. A várórség 14 zászlóalj, 4 úteg és 6 lovaszászlóalj.

Legerősebb vára Törökországban elváltatlanul Várná. A régi külső vártér 10 bastnya védelmezi, melyek tö- kéletesen fel vannak szerelve. A vártér előtt 3000-5000 lépésnyire két önálló előre tolt, többnyire zárt elővédűmű van építve. A nyugoti arczonál a talaj ter- mészeténél fogva leggyengébb levén, kül- lönösen ennek megerősítésére fordítva- tott rendkívül nagy gond. A felszerelés is igen kitűnő, 200 nehéz várágyú kö- zött 45 Krupp-féle hántröltő van, 23 centiméter átmérővel. — A várórség 22 zászlóalj és 7 tábortí útegből áll.

Ezzel a dunai és a Balkán védelmi vonalok ismertetését befejeztük s alk- milag még szólanı fogunk a terpeziszo- nyokról, s hasonló modorban megfog- juk ismertetni az ázsiai esatár több tá- madási és védelmi vonalait is.

A harcztérről újabb a következő fontosabb hírek érkeztek:

Kalafatót a román katonaság mint tudjuk, kiűrtette, most azonban újabb hírek szerint ismét megszállotta azt. — Egy bukaresti távirat szerint Ro- mánia meg fogja engedni, hogy a törö- kök Kalafatót megszállják, de minden további előnyomlást akadályozni fog. Különben Románia most már egészen nyitlan az oroszok mellé állott, mert az Órosországgal kötött egyezmény a se- nátságban 41 szóval 10 ellen elfogadta- tott, s Czojolnesseann kijelentette, hogy a párisi szerződés el van tève, mert Európa eltérte az oroszok benyomulását Törökországba.

A Duna mellett is megtörtént már az első lövés. Három török monitor meg- jelent Braila előtt, s ott az oroszok- kal néhány golyót váltott. — A török hadsereg nagy része, mely Viddinnél áll- tott, Abdül Kerim parancsára kelet felé vonul, hogy a Rustsuk és Silistria kö- zötti dunai törökhadállás központját meger- erősítse. A törökök még sehöl nem kel- tek át a Duna, s ugylátszik, csupán a védelemre akarnak szorıtkozni.

A batumi esatározásokról szóló híreknek kívül, más egy-összeítkezés és sorok írásúig nem jeleztek. Az első összeítkezés Ázsiában már a mult szer- dán megtörtént. A harez 12 óra hozat tartott. A hadvi-elő felek Ázsiában mül- ködő haderejéről a következőket közöl- hetjük: A o r o s z h a d s e r e g Á z s i á -

ban 110,000 emberből, 25,000 lovasból s 350 ágyuból áll, s ezekhez még 30,000 önkényes csatlakozik. Nagyobb hadse- reg ott az utak rozsaága miatt nem alkalmazható. — Az ázsiai török hadsereg, már t i. a. redes, csak 80,000 főből áll, a kikhez igen tetemes számú rendezetlen csapatok csatlakoznak, és egész Örményország musulmán lakos- sága. (Többire nézve lásd „Délutáni p” rovatunkat.)

— A kvóta bizottság elé kerülő előter- jesztések, és azok tárgyalásának módja már véglegesen megállapított. Szél Kálmán va- samnap este Bécsbe utazott föl, hogy ez ügy- ben tanácskozzék az osztrák kormánnyal. Ez alkalommal valószínűleg az előleg-ízlet is szóba fog kerülni az érdekelt bankár konsor- ciummal.

— Zichy Ferencz gróf konstantinápolyi nagy követünk most penteken fog állomásra Konstantinápolyba elutazni.

— Az oláhországi lakosok nagy száma- mal menekülnek Orsovába. Már eddig Kalafat- nak minden lakosa Orsovába költözökötött át, — s ott adják el ingóságukat. Az oláhok al- talában vége nagyon félnek az oroszoktól. Bi- zony ez még mi ráuk egyáltalában nem mond- ható kellemes szerencsének, mert ugy is elég kijutott a hercegovinai és bosnyák menekül- tektől eddigéig is.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápril 30-án

Elnök Gyövez Kálmán. Az elnöki előterjesztések után fol- ytattott a választókerületek új beosztásá- ról szóló törvényjavaslat részletes tá- yalása. Földváry János indítványozza, hogy Besz- tereze-Nászdömégének két képviselőválasztási joga háromra emeltesék föl. — Az indítvány mellett emel szót Steiner Ottó, Horváth Gyula, ellene Pulay előadó, Kemény Gábor és Tisza Kálmán. — Az indítvány a ház által mellőztetett.

Szilágymegyének 6 képviselőválasztá- sra adatik jog a javaslatban, melyre nézve Dáni- el Ernő azon indítványt teszi, hogy e megé- nek csak 5 adassék. Torontál megyének pedig 10 helyett 11. Pogonyi Dénes mellőzendőknek tartja az indítványt, Tisza Kálmán elő- méri, hogy Torontálmegye képviselőinek szá- mát emelni kell s ezért módosítványt nyúj- t, mely szerint Szilágymegyének 5, Torontál- megyének pedig 11 képviselőválasztási adas- sék jog a ház elfogadja a javaslatot.

Zsedényi Ede a 10. pontnál indít- ványozza, hogy Abrudbánya külön választó kerületnek vétesse, s Kolosvárosról vonssék el a képviselőség. K a p p e l l e z i a t e t i i n d í t - ványt, Tisza Kálmán indokoltan tartja az indítványt. Hegedős S. és Tisza László pártoló felszólalásai után a ház elfogadja.

S z a l a y Sándor interpellációt intéz a belügyminiszterhez, hogy a török vendégek id- vözésére a temesvári indóháznál megjelent tisz- telők a katonai hatóság rendelkezere miért nem hozsátattak be? Kiadott a miniszternek. P e r e z e l B é l a igazságügyminiszter válaszával Remete G. egy korábbi interpel- lációjára kijelenti, hogy a marokói igazság- szolgálattal módosítására nem soká előter- jesztést tesz a háznak Remete G. nem vette tudomásul a választ, s oly kifejezéseket használ, melyeket az elnök felszólítására vissza- vonni volt kénytelen. A ház tudomásul vette a választ.

Török vendégeink.

(=) Legyenek átalunk is örömmel üdvö- zöltek, a szomszéd testvér nemzetnek tagjai

monda az udvari marsall lelepszakadva és pi- hegással utat törve hozzám — ó felsége fol- keri vele egy parthie whistet játszani, kérem tehát jójón.

Figuro quá, figuro lá — mormogám — ennyire kereset nem mindenki akar, — de adja, hogy egész bajor királyi család esztét vesztite, de ez már csaknem olyan forma. — Lady Jane csak szedeje össze magát jól, mert most már csak egy szép hercegnőnek kell szememet vetnem, hogy egy napon még királyi is legyen — Tiroloban.

„Ön természetesen játszik whistet? min- den angol játsza azt — monda a király, — ön az én jószágfelem. Ellenjétekosaink valának Maximilián fo- herczeg, a király fivére, és a porosz követ. — A mint az asztalhoz lélttem, gondoltam — most már feljött a napod Henry, ha Lord Col- lony meglát, szerencséd megvan alapítva. — Ezen pillanatban földim s barátom Waller ha- ladt el mellettünk, s a mint a király előtt meghajná magát, engem meglátva csodálkozás- ban nem tudott hova lenni, mintha villám tá- laltá volna — vánszorgott tovább. A játszma kezdődött és kéanszerűl válek oda figyelni. Mi nyertük az első robbert, és a király rózsás

szeszélyben volt, hogy a porosz követ frank- jait szesbe dughatta, mert bár csekély volt is a vesztés, melylyel játsztunk, a vesztés mégis elveve kedvé.

Ó felsége kifejezte elismerését játékom felett s éppen folytatni akarta, miden a te- remben vaakit észrevehén, segéditsztjét hozzá küldötte.

„Ah Mylord, már előbb vártuk itt — és még többet is monadt, melyet azonban nem hallottam, hanem észrevehem hogy közben rám mutatott. — Ha mar Waller is megvolt lepetve engem ezen tarsaságban látva, az még semmi sem volt az unjont végd csodálkozásához képest, kiblen Callonby lordot ismertem fel. A magas vendégek iránti tekintetből azonban egyikük sem adott értelmeinek szabad kifejezést s furesőbb csoportot mint a miénk volt, alig lehet képzélni. Minem adtam volna ha a whist- parthiának már vége lett volna — felesleges mondanom, ó felsége dicsérete játékforma vonatkozogal mindenesetre korai volt, mert ettől fogva szemem folyton eltévődtek az aszt- talról körülémni, ha valjón Lady Jane itt van él? s annyira szórakozott és zavart lettem, hogy minden újést elveztettem. A király felhosszu- sa: állott fel megjegreze: „Excellentiád bizo-

Mektebi szultáni (császári iskola) igazgatója Barna arcu, koromfekete szakállú férfiú. Mel- lét öt ezüst érem disziti.

Érdekes alak F a z y l e f e n d i, a stambuli egyetemen a török jog tanára. Egyszerű fekete kaftánt visel, fejét turban fűdi. Az egyetlen szöke ember valamennyi között. Hosszu arca, nagy kék szemű felettebb értelmű kifejezést kölcsönöznek arczának.

B a k i b e y, Sami pasának, a hiruves török hadvezérének fia, barna török arcz me- lyet fekete haj és szakál körít.

Eleven, virzencez, sürgő, forgó férfiú Me- hemed T e v f i k e f e n d i. Fiatal ember, barna arczal, tüzes, élénk szemekkel s fekete haj- lal és szakállal. Amnyira elűt mozgékony- ság tekintetében társaitól, hogy általános fel- tétel, — Mehemed T e v f i k u j s á g i r ó a Basiret egyik szerkeszteje. Ó csinálja a Csak- luk török écszlapot is, mely pezsgő humorárol ismeretes.

R a i f b e y n k i v i l, ki szintén fiatal em- ber, a Mektebi szultáni hat növendékének a vendégek között. Mindegyikük piros szeszéjú katonás egyenruhát visel, melynek gallériáján aranybetűkkel az iskola neve van himezve. — Nevek: S e m s e d d i n b e y (cseszék) D s e - v a d b e y, E s s a d b e y, R i z a b e y, R a g - h i b b e y, H a s s a n b e y és R e s a d b e y.

A megérkezés napjának délutánján 6 óra körül az Orsz keribe mentek a vendégek megszűlni az atletikai klub nyilvános viad- alát, melyet nagy érdekeltek néztek.

Tegnap délelőtt a különböző tisztelő- kildöttséget fogadták a vendégek, s az üdvö- zölő beszédekre leginkább Mehemed e f e n d i v á l - szolt. Tisztelték a „Hon” leírása szerint a debreczeni jogakademia is s a küldöttség nevében Grünwald József beszélt.

Déli tizenkét óraker a kikocsizás vette kezdetét.

Napi hírek.

— Az alsoszázbólcsi tiszai armentesiő társulatnak mult hó 28-án városunkban tar- tott közgyűlése tárgyaiból megemlíti, hogy a t- az g a z a t ó i j e l e n t e s z e r i n t az idei legnagyobb árviz márcz. 31-én 7. 11. m. ma- gasságu volt; védanyagat a társulat bőven eivan látva, mert készlete 165,600 kéré rózsé, 186,740 horgas és 12,631 arkorából áll. Az ár- viz csak az új munkálatokban okozott jelentés- zlen mosásokat. A tisztviselőség az ószon 189,275 szál föz dugványt ültetettet el. Véeszközei és szerszámait kelő mennyisében beszerzésre A gátaknak a tavalyi árviz folytán szükséges fel- emelési munkálatára eddig 79,342 frt 3 kr fordítottak. A bedolgozott földmunka 235,241 köbméter tézesen. — A táljai part erösítési munkálatok folyamaton vannak. A társulat gátöreinek az 1840. IX. t. cz. értelmében megütelését az illető szobalgyár által igaz- gató eszközölte. A Dobon felállító táv- irádműködés köit-ezbeiz a társulat 100 ftrtal járult. Br. Vay Béla részére engedély adatt, hogy belveit a göszvívnyu segevével a tár- sulati gátakon keresztül a Tiszába átvezettesse. — A k ö z m u n k a s k ö z l e k e d e s i m i n i s t e r i u m által engedélyezett kifizndiú átmetszés iránt a szerződés 75,000 ft vállalkozási összeg el a kormány és társulat között megkötöttet. Az átmetszés átásása 350 emberrel megkezdett. Az 1876 évi gát fenntartási, tartaléktári, és gátépítési pénztári szá m a d a s o k megviz- gáltatvan, Szabó Károly pénztárnok a száma- dás kötelezettsége alól felmentett. K ö z m u n k a s k ö z l e k e d e s i m i n i s t e r i u m az 1856 évben a társulat által felhasznált k ö z m u n k a n a p s a m a k ö r t k ö v e l t 7 1 0 7 f t . 9 7 k r . ö s s z e g n e k m e g t é r t e s é t a t á r s u l a t i n d o k o l t f e l i r á s a r a e l e n g e d t e .

— Nyilvános köszönet. Dengi János gya- tanár ur, az általa szerkesztett „Deliháb” című szépirodalmi lapot, a debreczeni „Iparos ifjú- sági egyes” részére egy évre, díjmentesen adomanyozván, fog-dja érte az egylet nevé- ben hálás köszöneteket. Debreczen, 1877. apr. 29. Huber József egyleti elnök.

— A kolozsvári nemzeti színházban mult hó 27-én volt Marcell Gézának a jutalomjá- téka, eloadatván a „Zsidóné” Halsey gyönyörű operája, melyben Eleazert S c h o l i a s z t e r,

nyosan elvesztette a fejét* s én elrohantam, hogy Lord Callonbyval kezet szoríthassak.

„Lorrequer, igen örvendek önt láthatni! mikor érkezett?

„Ez este? akkor bánulatra méltó elo- haladást tett, hiszen úgy van itt, mintha ott- hon volna”.

„Mindent ebeshéideink, mondám gyor- san — de — Lady Callonby itt van?

„Nincs. Csak Kilike van velem. A lady fáradtak voltak s mivel holnap az udvarnál ebédelnek, kiakarkák magukat nyugodni.

„Parancsom van ó felségétől, hogy excel- lentiádat holnapra ebédre meghívjam”, monda az udvari marsall, ki e pillanatban odaérkezett. Hálátelejsem meghajtam magamat s azt tán ismét Callonby Lordhoz fordultam. kinek meglepetése most a legfőbb fokot érte el.

„Ej, hogyan Lorrequer, ilyet még nem hallottam, mióta választotta ön ezen új élet- pályát?

(Folyt. köv.)

Délutáni posta.

A török vendégek tiszteletére rendezett banket nagy sikerrel... A délutáni posta...

A párisi or

A párisi szétvetett... A párisi or...

Felelős szerkesztő: Szabo Antal.

Naponta 8-10 franc... vagy még több... Felelős szerkesztő: Szabo Antal.

szintársulatunk volt operatorem... A 14. és 16. huszárezred... Iparstatistikai... A katonai és rendőri bizottság...

képpel Erődi Bédától a növényvilág... A piaci ár... Mesze földről egész Lembergből... Vasárnapi Újság...

H I R D E T E S E K.

Etrich Testvérek Braunauból Csehország. Tisztelettel van szerencsénk tudatni, hogy itt helyben a „Tisza” biztosító bank épület bolti-helyiségeinek egyikében...

II. árverési hirdetés. A debreczeni kir. tszék részéről közhírré tételük, miszerint a debreczeni iparegyesületi takarékosk és hitelintézetnek Kálmán András elnök... Bay Gábor, Szabó Imre.

BIKSZÁD. Szatmármegyének északi részén, Szatmár városától 6. Técső-vasútállomástól 2 1/2 órányira... Földművelésügyi minisztérium.

Arverési hirdetés. A debreczeni kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételük, miszerint a felépítésre Kővesdi János részére alperes Dobó Bálinttól a debreczeni 524. számú telekjegyzék... Szabó Imre, Bay Gábor.

II-od árverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék részéről közhírré tételük, miszerint Szekeres Lászlóknak Szoboszlay István mint kiskorú Szoboszlay György gyámja elleni végrehajtási ügyében...

WALSER FERENCZ első magyar. gép- és tűzoltószerszám-gyár, harang- és ércöntője. ajánlja szabadalmával... Budapest.

II-od árverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék részéről közhírré tételük, miszerint Szekeres Lászlóknak Szoboszlay István mint kiskorú Szoboszlay György gyámja elleni végrehajtási ügyében... Szabó Imre, Ferenczy Lajos.

II. árverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék részéről közhírré tételük, miszerint Waisz Mózesnek Dési János és Nagy Juliánna végrehajtási ügyében...

II. árverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék részéről közhírré tételük, miszerint Waisz Mózesnek Dési János és Nagy Juliánna végrehajtási ügyében... Szabó Imre, Bay Gábor.